

MYSTERIE. KLUBBEN

Guide för Mysterieklubbledaren

Tips och material för klubbverksamhet som stöder barns läsning

Guiden har utarbetats av (2025):
Finlands bokinstitut och Finlands bokmuseum Pukstaavi
Illustration: Ari Vannas

www.pukstaavi.fi

FÖRORD

Bästa läsare!

Barns fritidsläsning går att främja på många olika sätt. Ett av dessa är ledd klubbverksamhet. I den här guiden presenterar vi Mysterieklubben-klubbmodellen, där barnen bekantar sig med böcker på ett kreativt sätt genom gemensamma aktiviteter.

Du hittar praktiska tips för att leda Mysterieklubbarna och avgiftsfria material för klubbarna. Klubbmaterialet är särskilt avsett för barn i lågstadieåldern. Materialen finns på adressen www.mysteerikerho.fi.

Mysterieklubben-klubbmodellen och materialen kan användas fritt för avgiftsfria läs-, litteratur- och ordkonstklubbar för barn. Klubbverksamhetens anordnare kan till exempel starta Mysterieklubben på sin ort eller välja enstaka material för befintlig klubbverksamhet.

För främjande av barnens läsning,

Finlands bokinstitut & Finlands bokmuseum Pukstaavi

Denna guide har producerats som en del av projektet Lukuintoa pelillisyyden ja yhdessä tekemisen kautta! - Mysterikerhot lasten lukuharrastusta tukemassa 2025–2026 som finansierats av Utbildningsstyrelsen

GÅ MED I NÄTVERKET!

Lukupiste-nätverket för att främja barns och ungas fritidsläsning.

Lukupiste är ett öppet professionellt nätverk för dem som arbetar med att engagera barn och unga i läsning. Syftet med nätverket är att få barn att läsa mer på fritiden.

Till exempel kommunernas biblioteks-, undervisnings- eller kulturbranschens yrkespersoner, litteratur- eller ordkonstföreningars representanter, kommunkoordinatorer för Finlandsmodellen för hobbyverksamhet samt andra som är intresserade av läskunnighetsarbete kan gå med i nätverket.

Nätverkets medlemmar får aktuell information om att främja barns fritidsläsning och en möjlighet att nätverka med andra som arbetar med läsning.

Nätverket koordineras av Finlands bokinstitut och Finlands bokmuseum Pukstaavi.

Gå med i nätverket!

Lukupiste

LASTEN VAPAA-AJAN LUKEMISTA EDISTÄVÄ VERKOSTO

MYSTERIEKLUBBARNAS VERKSAMHETSIDÉ

I Mysterieklubbarna bekantar man sig med böckernas fängslande värld genom gemensamma aktiviteter. I klubbarna kan man skapa egna sagofigurer, serier eller texter, spelar rymningsspel med litterära teman samt naturligtvis läsa och lyssna på böcker och berättelser!

Roliga gemensamma aktiviteter

Mysterieklubbarna stöder barnens fritidsläsning genom gemensam verksamhet. Spel och gemensamma projekt inspirerar till att bekanta sig med litteratur på ett aktivt sätt.

Lästips och bokkultur

I klubbarna närmar man sig läsning och böcker på ett roligt, överraskande och lekfullt sätt. Målet är att hitta en bok för varje klubbmedlem som intresserar dem!

Kreativitet och självuttryck

Ordkonst uppmuntrar till kreativitet! I klubbarna skapar man egna texter, serier, rymningsspel eller till exempel konstverk.

LÄSLUST!

Mysterieklubbarna är litteraturpedagogiska hobbyklubbar, vars pedagogiska verksamhet grundar sig på lekfullt lärande (eng. playful learning), barnens delaktighet och aktörskap. Målet med klubbverksamheten är att öka läsintresset hos barn i lågstadieåldern och uppmuntra barnens intresse för litteratur, läsning och texter.

Klubbverksamheten sänker tröskeln för att börja läsa. Mysterieklubbarna granskar texternas rika värld ur ett multiläskunnigt perspektiv och uppmuntrar till läsning och litteratur på ett glädjefyllt sätt.

Lekfullhet

Lekfullhet och spelifiering spelar en viktig roll i att väcka läsintresset. Klubbarna uppmuntrar till kreativitet och nyfikenhet – vi dyker in i böckernas fängslade fantasivärld genom lekfullt lärande!

Delaktighet

Alla är välkommen till Mysterieklubbarna som de är! Målet är att hitta en egen stig in i böckernas värld för varje klubbmedlem. Klubbledarens uppgift är att lyssna på barnet och göra det möjligt för alla att delta.

Aktörskap

I Mysterieklubbarna undersöker vi böckernas värld tillsammans! Klubbmedlemmarna deltar både i planeringen och genomförandet av klubbarnas innehåll.

KLUBBLEDARENS ROLL

Klubbledarens roll i Mysterieklubbarna är att inspirera barnen till läsning och att intressera sig för litteratur. För denna viktiga uppgift behövs goda interaktionsfärdigheter och förmåga att höra barnens önskemål.

Tips: Klubbmedlemmarnas önskemål kan till exempel kartläggas med **Vad ska vi göra?**-bingot.

Klubbledarens uppgift är att se till att varje barn känner sig välkommet i klubben samt sörja för en säker och ansvarsfull verksamhet.

LOKALER & MATERIAL

Lokal: En lämplig klubblokal är ett klassrum eller ett annat utrymme dit det ryms bord för t.ex. pyssel.

Material

- **Pysselmateriel:** bl.a. pennor, färgpennor och -kritor, papper, lim, sax
- **Utskrivna material:** Det finns mycket material för klubbarna på webbplatsen Mysterikerho.fi. Webbplatsens PDF-material kan laddas ner och skrivas ut till klubbmedlemmarna från webbplatsen.
- **Smarta enheter:** en del av Mysterikerho.fi-webbplatsens material, såsom digitala rymningsspel, kräver smart enhet.

PLANERING

Innan klubbterminen börjar är det bra att göra upp en årsplan där varje klubb-session har ett eget tema. Man kan använda Mysterikerho.fi-webbplatsens teman som hjälp:

Böckernas fängslade värld | Min berättelse | Vi gör tillsammans | Boktips till vänner | Bokkulturen förr och nu

Planera klubb-innehållen med Mysterieklubbarnas planeringsverktyg (på nästa sida).

FRAM MED BÖCKERNA!

Böcker och litteratur är kärnan i Mysterieklubbarnas verksamhet. Det är viktigt att böckerna är tillgängliga och synliga för klubbmedlemmarna.

Om möjligt kan man också besöka närliggande bibliotek med klubben. Bibliotekspersonalen har sakkunskap om barn- och ungdomsböcker, och det lönar sig att utnyttja den! Målet är att varje deltagare hittar åtminstone en intressant bok under klubbterminen!

Du kan också leta efter lästips på Barnboksinstitutets Lukemo-webbplats: <https://lukemo.fi/>

FRAMFÖRANDE AV LITTERATUR I KLUBBAR

Om du läser litteratur i klubbarna behöver du upphovspersonens tillstånd för framförandet. Upphovsrättsersättningar är ersättningar som upphovspersonerna får för sitt arbete.

Du kan lätt skaffa licensen från [Sanasto](#). Beakta framförandelicenserna redan i klubbarnas planeringsskede.

I följande fall behövs ingen licens:

- Biblioteket har redan ett avtal med Sanasto om offentligt framförande av litteratur.
- Det offentliga framförandet sker på en läroanstalt som en del av undervisningen, till exempel under en modersmålslektion. I klubbar som ordnas efter skolundervisningen behövs dock licens för framförande av litteratur.
- Det är tillåtet att sakligt citera ett verk utan licens. Citeringen kan göras muntligt eller skriftligt. Läs [Sanastos anvisning](#) on ändamålsenlig citering.

PLANERINGSVERKTYG

HÖSTENS PROGRAM

Planera för varje klubbsession:

- Tema
- Uppgift
- Material
- Boktips

AUGUSTI

1.

2.

3.

4.

9.8. TOVE JANSSONS DAG

SEPTEMBER

1.

2.

3.

4.

8.9. DEN INTERNATIONELLA
LÄSKUNNIGHETS DAGEN

OKTOBER

1.

2.

3.

4.

10.10. ALEKSIS KIVI-DAGEN

18.10. SAGODAGEN

NOVEMBER

1.

2.

3.

4.

DECEMBER

1.

2.

3.

4.

PLANERINGSVERKTYG

VÅRENS PROGRAM

Planera för varje klubbssession:

- Tema
- Uppgift
- Material
- Boktips

JANUARI

1.

2.

3.

4.

FEBRUARI

1.

2.

3.

4.

5.2. RUNEBERGS DAGEN

28.2. KALEVALADAGEN

MARS

1.

2.

3.

4.

19.3. MINNA CANTHDAGEN
OCH JÄMSTÄLLHETSDAGEN

APRIL

1.

2.

3.

4.

9.4. MIKAEL AGRICOLA-DAGEN

1 APRIL FIRAR VI LÄSVECKAN!

MAJ

1.

2.

3.

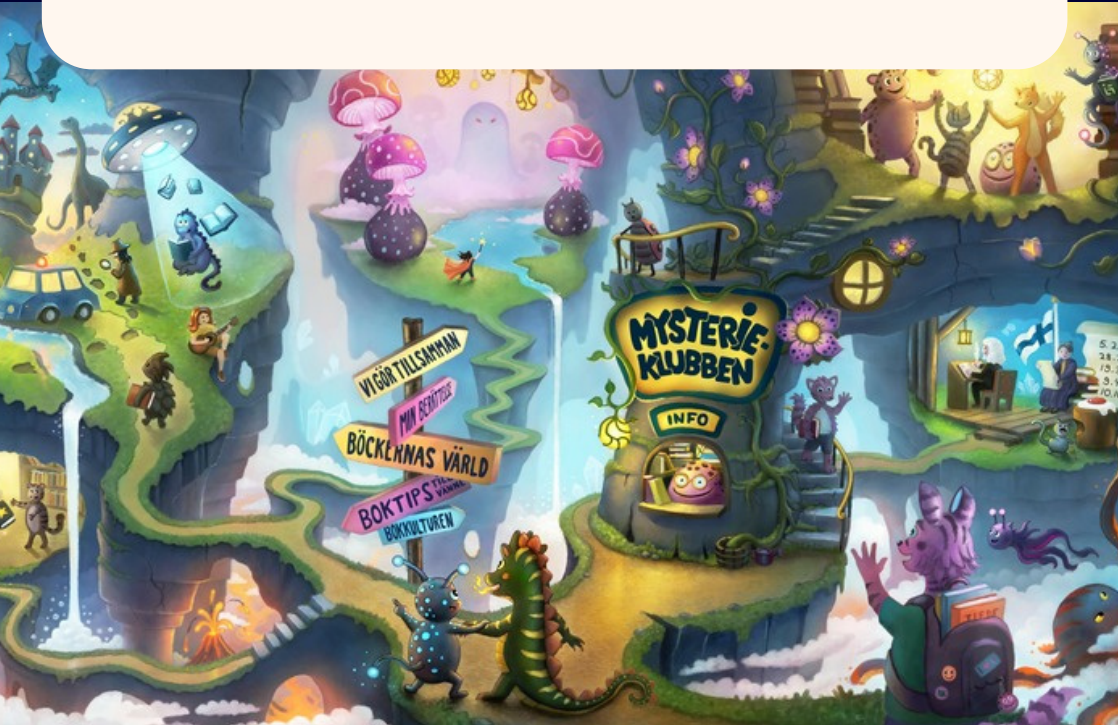
4.

FÄRDIGA MATERIAL

www.mysterikerho.fi

Mysterikerho.fi-webbplatsen innehåller avgiftsfria material för klubbarna som producerats av litteratur- och läskunnighetsaktörer.

De färdiga uppgiftsmallarna och verksamhetstipsen närmar sig litteratur och läsning via aktörskap: ordkonstuppgifter, spel och pysselinstruktioner lockar en till böckerna!

KOMMUNIKATION

Mysterieklubben-kommunikationsmaterial kan användas fritt för avgiftsfria läs-, litteratur- och ordkonstklubbar för barn.

Beställ logotyperna och affischen per e-post:

info@pukstaavi.fi

**MYSTERIE.
KLUBBEN**

**MYSTERIE.
KLUBBEN**

**MYSTERIE.
KLUBBEN**

**MYSTERIE.
KLUBBEN**

**MYSTERIE.
KLUBBEN**

MYSTERIE- KLUBBEN

Välkommen till en spännande upptäcktsfärd i berättelsernas värld. I Mysterieklubbarna bekantar vi oss med böcker och läsning på ett roligt och engagerande sätt. Det utlovas trevliga stunder med bland annat konstworkshoppar, fantasivärldar och olika spel.

Mysterieklubbarna är fulla av överraskningar – Välkommen med!

A whimsical illustration of a magical world. In the foreground, a small child with dark hair, wearing a red cape and holding a wand that emits a star, stands on a green grassy bank. To the left are three large, colorful mushrooms: one red with white spots, one purple with white spots, and one dark purple with white spots. In the background, a large, pale blue ghost with red eyes floats in a misty, purple-hued sky. Above the ghost, a dark, gnarled branch hangs down with several glowing yellow lanterns. The overall scene is dreamlike and fantastical.

NÄR?

VAR?